

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON: 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYVE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztmánya Kolozsvárt, 1930. december hó 20-án, szombaton d. u. 4 órakor az egyesület Attila-u. 10. szám alatti székházában rendes ülést tart, melyre a választmány tisztelt tagjait meghívja.

Kolozsvár, 1930. december hó 12.

Az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése.
3. Szakosztályok jelentései:
  - a) Kolozsmegyei Szakosztály.
  - b) Cukorrépatermelői Szakosztály.
  - c) Kertészeti Szakosztály.
  - d) Lótenyésztési Szakosztály.
4. Ugron Pál javaslata az egylet alapszabályainak módosítása tárgyában.
5. Bürger Albert javaslata a borértékesítés szervezése tárgyában.
6. Jelentés a mezőgazdasági kamarai választások előkészítéséről.
7. Falusi háziipari tanfolyamok ügye.
8. Az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatás kérdése.
9. Jelentés az erdélyi magyar gazdatársadalom szervezéséről és a gazdaköri alapszabályok jóváhagyásáról.
10. Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet.
11. A magyarországi gazdasági tanulmányut előkészítése.
12. A németországi gazdasági tanulmányut előkészítése.
13. A műtrágyaárak leszállítása.
14. Bejelentések.
15. Tagsági ügyek.
16. Ülés napjáig érkezett tárgyak.
17. Esetleges indítványok.

Az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatás kérdése.

Az erdélyi magyar kisgazdák milliói gazdasági szakiskolai képzés nélkül folytatják a gazdálkodást, mivel köztudomásúlag az impérium átvételekor a tordai Szabó József-féle, az algyógyi gr. Kun Kocsárd-féle és a csikszeredai Székely Magánjavak tulajdonát képező *magánalapítású* földmíves iskolákat is átvette az állam és nem engedte meg ott a magyar nyelvű szakoktatást. Egyedül Csikszeredán szerepelt a magyar, mint kisegítő nyelv az első éven.

A helyzet ma semmivel sem különb, mint ezelőtt 10 esztendővel. De változások előtt állunk, amennyiben az algyógyi iskola állami bérletre 1930. december 31-én lejár. Hogyan fog lefolyni az iskola átadása és átvétele, az a jövő titka. A csikszeredai földmíves iskolát, mint ilyen, megszüntetik és csak téli tanfolyamokat fognak ott tartani.

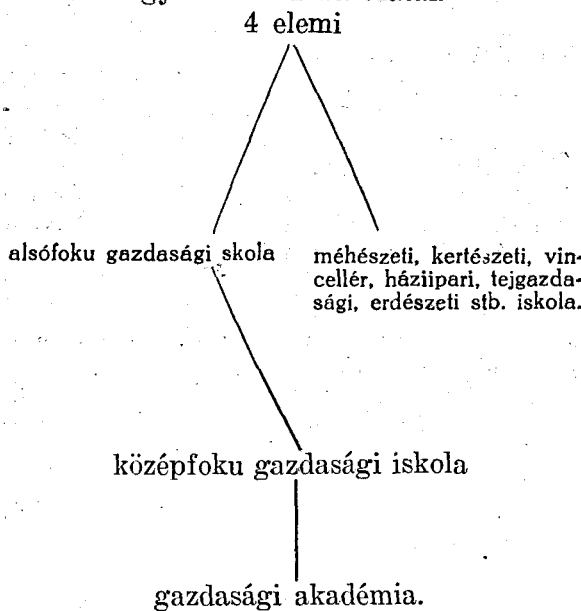
Éddig a szakoktatás kérdésében szakoktatási törvény hiányában semmit sem le-

hetett cselekedni. Az idén, miután a törvényt megszavazták, sorra kell vennünk a lehetőségeket, amelyek az erdélyi magyar gazdaközönség részére nyitva állanak.

Első sorban is nézzük az állam kötelezettségeit! A törvény 10. szakasza kimondja, hogy: „az etnikai kisebbségekhez tartozó román állampolgárok által lakott vidékeken a mezőgazdasági oktatás nem román nyelven is folyhat... stb.”, tehát oda kell hatnunk, hogy a magyar vidékeken levő *állami* gazdasági szakiskolákban *magyarul is* oktassanak vagy külön *magyar nyelvű gazdasági szakiskolákat állítsanak fel az állam.*

A törvény 3. szakasza értelmében magánosok, erkölcsi testületek is állíthatnak fel gazdasági szakiskolákat. A magyarság anyagi viszonyai és egyéb körülményei folytán erre csak az egyházak volnának ma képesek, esetleg a tudományos pályákra előkészítő iskoláik átszervezésével.

Lássuk azonban, hogy tulajdonképpen milyen iskolák állíthatók fel, milyen előképzettséget igényelnek, mire képesítenek és egymásba hogyan kapcsolódnak azok? A legszemléltetőbben egy pár vonallal jelezhetők az egyes iskolák fokozatai.

Az alsófoku gazdasági iskola 3—4 éves, a gyakorlati évvel együtt, ha 4 elemiből vétenek fel a tanulók. 6 vagy 7 elemi iskolai vagy két középiskolai végzettséggel II. osztályba vehetők fel az ifjak, vagy az iskola 2 éves is lehet. Az ifjak 13 éves korban vehetők fel az alsófoku iskolába, amelynek elvégzése esetén *egy évre csökkentett katonai szolgálati időre tarthatnak igényt.* Nem önkéntességi jogra.

Négy elemiből mehetnek *kertészeti, méhészeti, tejgazdasági, erdészeti, vinctellér stb. iskolákba is.* Itt tovább nem haladhatnak, míg az alsó foku iskolai vég bizonyítvány alapján átléphetnek a II. foku, vagyis gazdasági középiskolába.

A gazdasági középiskolába azok a 15—16 éves ifjak vehetők fel, akik az alsófoku gazdasági iskolát, vagy 3 gimnáziumot, vagy hasonló rangú iskolát végeztek.

A középiskola 4 éves a gyakorlati évvel. Ennek sikeres elvégzése egy éves önkéntesi szolgálatra jogosít.

A gazdasági középiskolát végzett ifjak a gazdasági akadémián folytathatják tanulmányaikat, ahova középiskolai érettségi bizonyítvány alapján is felvehetők.

Az alsó, közép és felsőfoku gazdasági iskola végzett növendékei az állami, magán gazdaságoknál és gazdasági egyleteknél nyerhetnek végzettségüknek megfelelő alkalmazást, avagy saját gazdaságukban hasznosíthatják tudásukat.

A szakoktatásról szóló törvény egyik fejezete a *gazdasági ismeretek népszerűsítését* tárgyalja, amelynek kapcsolatait a következőképpen rajzolhatjuk fel szemléltetően.

4 elemi.

gazd. tanonc felső gazdasági féléves téli iskola. elemi iskola tanfolyamok.

A négy elemi elvégzése után az ifjak tanoncoknak, másoknak állhatnak be olyan állami vagy magán gazdaságokba, amelyek tanoncképzésre jogosítványt szereztek. Az inas vagy tanonc iskola 2—3 éves és segédmunkási képesítést nyújt.

A felső gazdasági elemi iskola a gazdálkodás alapfogalmait ismerteti.

A téli gazdasági tanfolyamok korhatárhoz nincsenek kötve. Tartamuk 1—2 félév. Elvégzésük csökkentett idejű katonai szolgálatra jogosít. A téli tanfolyamok oldható meg a felnőttek oktatása is.

A gazdasági ismeretek népszerűsítésének módjaira vonatkozólag még felsorolja a törvény a *vándortanfolyamokat, felolvasásokat, vita gyűléseket, kirándulásokat, kiállításokat, szaklapokat, mozi, rádiót stb.*

A szakiskolákhoz és téli, valamint vándortanfolyamokhoz alkalmazandó tanerők képesítését is előírja a törvény. A tanárok és mesterek külön felvételi vizsgát tartoznak tenni.

Az állami iskolákat az állam adminisztrálja, a magán iskoláknál csak az oktatás menetét ellenőrzi az állam, az adminisztrációt illetőleg csak azt igényeli a törvény, hogy az iskola fentartó igazolja, hogy fenn tudja tartani az iskolát és miből.

Miután a törvény körvonalazta most már a lehetőségeket, az érdekelt intézményeken van a sor, hogy azokat céljaiknak legjobban megfelelő módon ki is használják, amennyire a körülmények megengedik. A törvény magyar nyelven nem jelent meg, de az érdekelteknek rendelkezésére áll az Erdélyi Gazdasági Egyletben. A magyar gazdaközönségnek elsősorban a téli tanfolyamokra és az alsó és középfoku szakiskolákra volna a legégetőbb szükség.

Török Bálint.

Az árak emelése helyett a kormány korlátozza a gabona- neműek forgalmát.

A gabonaneműek alacsony ára elleni küzdelem egy olyan törvénytervezetet szült, amely az államnak újabb jövedelmet, egyeseknek jó hivatalt, a malmoknak szigorú ellenőrzést, a fogyasztóknak a fekete szesz mellé fekete kenyeret teremt, a termelőknek azonban semmi hasznuk nem lesz belőle.

A földművelésügyi miniszter elkészítette a törvénytervezetet, mely közelebről tárgyalás alá is kerül.

A javaslat első szakasza a törvény kihirdetése napjától megszünteti a gabona, az olajtartalmú termékek és a hüvelyes vetemények kiviteli taxáit. Megkönnyíti a belföldi gabonaforgalmat is, amennyiben a gabonaeladásokat mentesíti a bélyegtörvény 14-ik szakaszában előírt illeték alól, az exporteladásokat pedig az 1,32 százalékos forgalmi adó alól.

A malmokat két kategóriába osztja a törvényjavaslat, a kereskedelmi és a falusi malmok csoportjába. Az első csoportba tartozó malmokat szindikátusba fogják tömöríteni központi vezetés alatt. A szindikátusi malmok csak a maguk számlájára örölhetnek, míg a falusi malmok viszont csupán a falusi lakosság számára pénzben vagy természetben való ellenszolgáltatásért. A falusi malmok a náluk öröklöttől kapott természetbeni ellenszolgáltatást nem adhatják el megörölvé, hanem csupán, mint gabonát. Az ipar és kereskedelemügyi miniszteriumnál a malmok részére központi ellenőrző hivatal létesítenek, amely minden évben a malomszindikátussal együttesen megállapítja, mindegyik malom részére az örlési

kontingenst, az utóbbi két évben fizetett forgalmi adó, továbbá az illető malom technikai felkészültsége alapján.

A liszt belföldi forgalma szabad lesz, azonban a Cukorközpont mintájára liszt-központot létesítenek. (Ezt a cukorközpontot most ingyen osztogatott brosurákban szidják Bukarestben). Ez a liszt-központ fogja meghatározni a belföldön forgalomba hozható lisztfajtákat és azok árait. A belföldi fogyasztásra szükséges lisztmennyiséget minden évben július 1-e és 15-e között állapítják meg.

A törvényjavaslat taxát vet ki a lisztre, amely valószínűleg kilogrammonként 2 lej lesz, vagyis vagononként 20,000 lej. A taxából összegyűjtött összeget mezőgazdasági alapnak nevezik el, s annak egyharmadrésze a kincstár számára jut, cserébe a kiviteli taxákért, a másik kétharmadrésze pedig a földművelésügyi miniszteriumhoz folyik be. A földművelésügyi miniszterium az egyik harmadrészt a belföldi termelés minőségének javítására fogja felhasználni, míg a másik harmaddal a gabona belföldi árának ingadozását fogja megakadályozni. E célra vagononként 6300 lej marad, ha a kezelési költség fel nem emésztí az az összeget részben vagy egészben. Szóval itt a boletta, csak hogy nálunk nem a termelő, hanem a kincstár részesedik belőle.

A kenyér előállítását és eladását is egysegesen szabályozzák az egész országban. Az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium fogja megállapítani a kenyérárakat a liszt megállapított árának megfelelően.

A törvényjavaslat harmadik fejezete a gabonakereskedelemmel foglalkozó Hadi-terményhez hasonló Nemzeti Gabonakereskedelmi Társaság létesítését tervezi azzal a céllal, hogy a hadsereget és a közintézményeket gabonával lássa el.

Baromfiaknál elősegíti a tollasodást, a tojáshéj képződését, megakadályozza a tojáslágyeltozását. A tollasodás idejében gyakori sántaság kifejlődését megakadályozza s fellépése esetén azt csakhamar megszünteti.

Prémhasznú állatoknál: (ezüstróka, nyest, házinyul stb.) a szőr erőteljes növekedését biztosítja és a prém minőségét javítja.

Adagolása	fejenként és naponként:
Tehéneknél, kancáknál	20 gramm, vagyis 2 csapott evőkanál
Kocáknál	10 " " 1 " " "
Anyajuh, kecskéknél	5 " " 1 " " kávékanál
Borjú, csikóknál	10 " " 1 " " evőkanál
Báránynál, gidánál	2 1/2 " " 1/2 kávékanál
Kutyánál	2 1/2 " " 1/2 " "
Malacnak	2 1/2 " " 1/2 " "
Baromfi és prémállatokra	vagy 1 kg. abrakra számítva 5 gram 1 " " " 5 " "

Figyelmeztetés! Pekk adagolása mellett gondoskodjunk az állati szervezet mézszóellátásáról is, azáltal, hogy egyidejűleg krétoport is etetünk, általában a takarmány súlyának 1 %-át, tejelő és fiatal állatoknál 2 %-át.

Használata: Pekk napi adagját az egy napra előírt abrakkal alaposan összekeverjük és vagy egyszerre, vagy több részletben még aznap megetetjük az állatokkal.

Forgalomban: 1/4 kg. 1, 5 és 10 kg-os csomagokban, továbbá 25 kg-os bádogdobozokban.

Pekk száraz helyen hosszú ideig eltartható.

Magyar testvérek! Ne tévesszétek össze az állampolgárságot a nemzetiséggel!

Olcsóbb és könnyebb lett a mételykór gyógyítása.

Köztudomású, hogy a világszerte ismert Distol biztosan és gyorsan gyógyítja a mételykóros állatokat. Újabb kísérletek eredményeképpen sikerült a Distol-t annyira tökéletesíteni, hogy 45 kg. élősúlyig csak egy darab beadása elegendő egy méteyes juh vagy kecske teljes meggyógyításához. Az új juhdistol Distol-Expres néven kerül eladásra.

Juhoknak 45 kg élősúlyig egyetlen egy darab Distol-Expres-t adunk be. Csak 45 kilónál súlyosabb állatok kapnak 2 darab Distol-Expres-t. A beadást reggel, etetés előtt végezzük, a beadás után még három óra hosszat étlen-szomjan tartjuk az állatokat, azután rendszeren ehetnek, ihatnak. A Distol nem árt az állatnak, nem csökkenti a tejelést, a kezelt állatok teje nem árt a szopós állatoknak sem és a vemhes-ségre sincsen a Distolnak káros hatása, mert a Distollal kezelt állatok nem vetélik el magzatjukat. A Distoltól megáll a gyapjuhullás és a gyapju újból gyarapodik, az állat több tejet ad és súlya erősen megnövekszik.

A téli istállóztatás kezdete a legalkalmasabb idő a kezelésre, mert ilyenkor még nem gyöngültek le az állatok s könnyen kiheverik a betegséget.

A Distol-Expres ára 14.- lei darabonként. Kapható 25 vagy 10 darabot tartalmazó dobozokban.

A valódi Distol-Expres fekete és mindegyik darabra ezüstös betűkkel red van nyomva a „Distol” szó. Így hát bárki felismerheti a valódi Distol-t. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól és mindenütt csak a valódi Distol-t kérjük.

Szarvasmarhák kezelése Distollal:

A szarvasmarhák szintén igen gyakran méteyesek. Ezeknél azonban nem oly könnyen ismerhető fel a betegség, mint a juhoknál. A jó gazda azonban csakhamar észreveszi, hogy marhája egyre gyengül, szőre elvesztette fényét, borzas, tehene nem tejel, ökre nehezen huzza a jármot. Ez az állat bizonyára méteyes! A szarvasmarhák kezelésére nagy marhadistolokat használunk. Ez a marhadistol négy vagy tíz darabot tartalmazó dobozokban kapható!

Juhdistolt ne használjunk szarvasmarhák számára!

Pekk D-vitamin készítmény háziállatok részére.

Koncentrált D-vitamint tartalmazó, könnyen adagolható készítmény. Pekk a hatékony D-vitamint könnyen adagolható formában árpadarával egyenletesen elkeverve tartalmazza. Hatása:

Pekk szabályozza az állati szervezet mézszóforgalmát, elősegíti a mézszók lerakódását, ezáltal jelentősen fokozza az állatok ellenálló képességét és fejlődését.

A teljes értékű takarmánynak a keményítő értéken, emészthető fehérjén és sókon kívül vitaminokat is kell tartalmaznia. A friss, zöld takarmány, valamint a gondosan gyűjtött és raktározott rétiszéna vitamindusak, ezzel szemben a savanyú széna s az abraktakarmány csak igen kevés D-vitamint tartalmaznak, a gyári eredetű takarmányokban pedig egyáltalán nincs D-vitamin. Az utóbb említett takarmányok huzamosabb etetése súlyos anyagforgalmi zavarra vezethet, az állatok megbetegedését, sőt elhullását is okozhatja, éppen ezért az ilyen takarmányozás esetén a hiányzó D-vitamint Pekk-el ajánlatos pótolni.

Leginkább szükséges Pekk-el kiegészíteni a különböző fajú vemhes és szoptató anyákkal, elvdasztott fiatal állatok és hizlálásra beállított sertések vitaminszegény takarmányát. Istállózott, valamint silány takarmányon tartott állatoknál különösen fontos a Pekk adagolása.

Vemhes állatoknál elősegíti a magzat fejlődését és növeli annak ellenálló képességét.

Szoptató és tejelő állatoknál fokozza a tej vitamin és sótartalmát, ezáltal az újszülött és fiatal állatok a különböző betegségekkel szemben nagyobb ellenállásra tesznek szert.

Lefölözött tejjel felnevelt borjúknál alkal-

mazva a lefölözött tejet a teljes tejhez hasonló biológiai hatásává teszi.

Csikók, borjúk, malacok, bárányok és gidák angolkórjának (rachitis) kifejlődését megakadályozza. A fiatal állatok angolkórját 3-4 hét alatt megszünteti.

Az anyákkal csontlágylásának (osteomalacia) kifejlődését megakadályozza, illetve a csontlágylást megszünteti.

Tehéneknél a nemi szervek rendellenes működését, ha az bő tejelés vagy mézszóforgalmi zavarok folytán keletkezett, megszünteti s a fogamzást elősegíti.

Nyalakodást, (szarvasmarha, kecskénél), gyapjurágást (juhoknál), malacok fül- és farokrágását baromfiak tollragását megszünteti.

Anyagforgalmi zavarok következtében malacoknál létrejött bõrgyulladás (koszt) 3 hét alatt megszünteti, illetve kifejlődését megakadályozza.

Csonttörés esetén a csontheg (callus) képződést elősegíti.

Hiányosan fejlődő vagy fejlődésben elmaradt (csökkent) állatokat erélyes fejlődésnek indítja, úgy hogy azok csakhamar utolérlik a jól fejlődő társaikat.

Hizlálásra beállított sertések sántaságának (lábzsugorodás) kifejlődését megakadályozza, illetve megszünteti az angolkóros eredetű sántaságot. — Pekk adagolása esetén a mangalica süldőket fiatalabb korban és kisebb súlyban, így már 10 hónapos korban 45-50 kg élősúllyal lehet eredményesen hizlalni. A Pekk hatására ugyanis a csontozat jól fejlődik, az állatok kitagosodnak és lábfejés, sántaság nem jelentkezik. Minthogy pedig a fiatal állat húst is termel, a sulyszaporodás és a takarmányértékesség előnyösen alakul.

Takarmányszűke esetén a kevésbé terméshetszerű és silány minőségű takarmányt előnyösen lehet Pekk-el kiegészíteni és ilymódon az állatok leromlását meg lehet előzni.

Szarvasmarháknak és bivalyoknak 30—30 kg élő súly után számított egy-egy darab marhadistol-t adagolunk. Az így megállapított mennyiség fejenként két egymásután következő napon adandó be. Így hát szarvasmarháknak a következő mennyiségű marhadistol-t adjunk be:

120 kilós marhának az első napon 2 marhadistol-t, a második napon ismét 2 marhadistol-t.

150 kilós marhának az első napon 3 marhadistol-t, a második napon két marhadistol-t.

180 kilós marhának két napon át 3—3 marhadistol-t.

210 kilós marhának az első napon 4, a második napon 3 marhadistol-t.

240 kilós marhának két napon át 4—4 marhadistol-t, és így minden további 30—30 kg élő súly után még egy darab marhadistol-lal többet adunk be.

A beadást reggel, etetés előtt végezzük; a beadás után még három óra hosszat étlen-szomjan tartjuk az állatokat, azután rendesen ehettek, ihatnak.

Egy darab marhadistol ára 25.— lei.

Jól kell megállapítani az állat súlyát és annyi Distolt kell beadni, mint amennyi itt elő van írva!

Vigyázzunk, hogy az állat a beadott Distolt le is nyelje, s azt ne lökje ki! Ha kilökte, újra adjuk be!

De legjobban vigyázzunk arra, hogy az állatnak valódi Distolt adjunk! Amióta ismeretessé vált, hogy a Distol biztos gyógyító erejű, sokan utánozzák a „Distolt. Más orvosságot adnak el, mely semmit sem ér, mert a mételet nem öli el. Egyedül a valódi Distol pusztítja ki az összes mételet az állatokból és gyógyítja meg a beteg állatokat.

Hogy a valódi Distolt mindenki felismerhesse, a Distol név minden egyes darabra rá van nyomtatva. Jól nézze meg tehát mindenki a vásárolt Distolt és csak azt fogadja el, melyen a Distol név látható. Vásárlásnál mindig eredeti Distolt kérjünk, és csak ezt fogadjuk el. Aki utánzatokat vásárol, az hiába költi a pénzt és az állatja is elpusztul.

Mindenki kiszámíthatja, hogy egy juh kezeléséhez szükséges Distol még egy kiló juh-turóba sem kerül; egy három mázsás tehén gyógyítása kitelik 3 kiló vaj árából. Okos gazda nem fél a kis költségtől, ha azzal nagy kártól óvhatja meg magát. *Kapható minden gyógyszerárban.*

Akar Ön bő termést és nagy jövedelmet?

Akkor ne hagyja gyümölcsfáit az idén is tönkremenni és permetezzen lombhullás után, vagy a tél folyamán, rügyfakadás előtt, levél-, pajzs-vertetű, valamint mindennemű kártevő ellen

„DENDRIN“-nel,

vagy a kétszeres erősségű

„NEO-DENDRIN“-nel.

Pár héttel rügyfakadás előtt pedig permetezzen liszt-harmat, monília, gombák ellen bordói lével kevert

„AMONIL“-lal.

Ingyenes részletes utmutatást nyújt a gyártó:

Moskovits-Ipartelepek R.-T.

Oradea-Nagyvárad.

357

Lerakatok:

Biasini S. Utóda Cluj. — Segesváry & Co. Cluj. — Szatmármegyei Mezőgazdák részv.-társ. Sztumare. — Haracsek Vilmos Utóda és Neumann és Markovits Baia-Mare. — Weisz Lajos Carei. — Frankovits Ignátz részv.-társ. Simleul-Silvaniei. — Zöld János Odorheiu. — Dr. Barabás és Sipos Szt.-Gheorghe. — Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytárs. Arad. — Hangya Aiud. — Winkler J. Aiud. — I. B. Misselbacher Alba-Julia.

A kolozsvári Árutőzsde szokvány-szabályzata.

(Folytatás.)

VII. FEJEZET.

A fizetésről 63. szak. Más kikötések hiányában vevő tartozik az árut az eladónak számla ellenében az átadáskor kifizetni. Eladó kérheti a vevőtől az árat előlegesen is abban az arányban, amekkora mennyiség naponta átvehető.

Eladót azonban az áruátadás utolsó napján teljesen ki kell elégíteni még akkor is, ha vevő az árut vagy annak egy részét nem vette át.

64. szak. Ha az áru kifizetésére nézve váltóban történt megállapodás és vevő a váltót a megállapított időben nem adta át, eladónak jogában áll az azonnali készpénzben való fizetést követelni.

Ez esetben azonban a váltó megállapított esedékességi idejéig járó kamatokat vevőnek megtéríteni tartozik. A kamatot a Nemzeti Bank kamatlábjának az érvényben levő törvények által megállapított nagyságával kell számítani.

65. szak. Más kikötések hiányában a fizetés a vevő számlájára és kockázatára eladó irodájában vagy kereskedelmi telepén, ilyenek hiányában a lakásán történik.

66. szak. Az esedékesség előtt teljesített fizetések vagy előlegek után vevőnek nincs joga kamatot vagy leszámolási illetéket kérni.

67. szak. A számlának csupán egyes tételei ellen emelt kifogás nem jogosítja fel vevőt a nem kifogásolt rész kifizetésének megtagadására.

Visszont az eladó a felajánlott részletfizetést elfogadni tartozik.

68. szak. A feladóvevény, raktárjegy stb. átadása ellenében kikötött fizetés esetében a fizetést azon a napon kell teljesíteni, mikor ezek a vevőnek bemutattnak.

Az itt felsorolt okmányok egy ismert és jóhírű vállalatától kell származzanak, miután fizetőképességi biztosítékot képeznek.

VIII. FEJEZET.

A késedelemről. 69. szak. Átadási, illetőleg átvételi kereskedelem esetén a szerződéshez hű fél, tetszése szerint:

a) követelheti a késedelmes féltől a szerződés teljesítését s a késedelemből eredő kár megtérítését;

b) a szerződéstől elállhat, mintha az meg sem köttetett volna, vagy

c) joga van a késedelmes fél számlájára és kockázatára az árut megvásárolni, illetve eladni és követelheti az első eladóval, illetve vevővel szemben megállapított és a második eladási, illetve vételér között mutatkozó különbözet, valamint esetleges más kárainak megtérítését is;

d) joga van a késedelmes féltől követelni azon különbözet megtérítését, amely a szerződésben kikötött ár és a piacon, illetve tőzsdén, a teljesítés helyén és idejében mutatkozó középár között volt és követelheti más veszteségeinek megtérítését is.

70. szak. Az a fél, amelyik a 69. szakasz a) pontjában megállapított jogával él, köteles erről a másik szerződőfelet legkésőbb a késedelmet követő munkanapon értesíteni. Ez az értesítés Kolozsváron az Árutőzsde titkári hivatala útján ajánlott levélben vagy óvás útján történik. Más helyen az értesítést vagy óvást a jogosított személy szerkeszti.

71. szak. Az a fél, amelyik a 69. szakasz a) pontja szerinti jogot tartotta magának fenn, köteles a másik félnek a teljesítésre a késedelem napjától számított legfeljebb 14 napig terjedő határidőt engedélyezni.

Ha késedelmes fél a szerződésnek ezen újabb határidő alatt sem tett eleget, vagy ha ilyen türelmi idő nem állapított meg, azonban késedelmes fél a szerződést a késede-

lemtől számított 14 napon belül sem teljesítette, akkor a szerződéshez hű félnek — ha a szerződés teljesítését már nem kívánja — joga van a 69. szakasz b), c) és d) pontjaiban engedélyezett jogok közül ismét választani.

Köteles azonban a választásról a másik felet Kolozsváron a Tőzsde titkári hivatala, más helyen pedig az arra jogosított személy által szerkesztett óvás vagy ajánlott levél útján értesíteni. Ellenkező esetben csak a 69. szakasz a) pontjában említett joggal élhet, azaz a szerződés teljesítését és a késedelemből származó kárainak megtérítését a 73. szakaszban előírt határidőben bírói uton kérheti.

72. szak. Aki a 69. szakaszban előírt jogok közül már választott, ettől a választástól — a 71. szakaszban megírt esetet kivéve — nem térhet el.

73. szak. A 69. szakasz a) pontjában említett jog megszűnik, ha az érdekelt fél a kikötött teljesítési határidő, illetve a 71. szakaszban engedélyezett türelmi idő leteltétől számított 30 napon belül azt peres uton nem érvényesíti.

74. szak. A 69. szakasz c) és d) pontjaiban körülírt jogok megszűnnek, ha érdekelt fél azt a teljesítési határidő, vagy a 71. szakaszban előírt türelmi idő leteltétől számított 90 nap alatt bírói uton nem érvényesíti.

A c) és d) pontokban előírt jogok később kompenzációs alapon sem érvényesíthetők, csupán abban az esetben, ha a szerződéshez hű fél a 90 napos határidőn belül a másik felet ajánlott levélben értesíti, hogy élni fog kompenzációs jogával.

75. szak. Ha valamelyik fél még a teljesítési határidő letelte előtt kijelenti, hogy a szerződést nem fogja teljesíteni, a szerződéshez hű fél:

a) a szerződésről lemondhat, mintha meg sem köttetett volna;

b) jogosított a másik fél számlájára és kockázatára az árut megvásárolni vagy eladni és követelheti az első eladóval, illetve vevővel szemben megállapított és a második ár között különbözet és esetleges más kárainak megtérítését is;

c) követelheti azon különbözet megtérítését, amely a szerződésben kikötött ár és a teljesítés helyén és idejében a piacon, illetőleg tőzsdén mutatkozó középár között volt.

Köteles azonban a választott jogról a másik felet a Tőzsde titkári hivatala, illetve a jogosított fél által szerkesztett ajánlott levélben vagy óvásban értesíteni. Ellenkező esetben a kötött ügylet továbbra is érvényben marad.

76. szak. Ha a vételár az átadás előtt egészben vagy részben esedékes, azonban vevő azzal adós marad, eladónak joga van:

a) a szerződésről lemondani, mintha az meg sem köttetett volna;

b) késedelmes fél számlájára a szerződésben megjelölt árut eladni és vevőtől a két ár közötti különbözet és más kárainak megtérítését követelni, vagy

c) követelheti a kikötött eladási ár és a teljesítés helyén mutatkozó piaci vagy tőzsdei középár között mutatkozó különbözet és kárainak megtérítését.

Köteles azonban vevővel ajánlott levélben vagy a Tőzsde titkári hivatala, illetve a jogosított személy által szerkesztett óvás útján közölni, hogy az a), b) vagy c) pontok közül melyiket választja; ellenkező esetben az eladás érvényben marad és eladónak nem lesz más joga, minthogy a teljesítés határidejében követelje az ár kifizetését.

(Vége köv.)

Magyarok, ébredjetek, vigyázzatok! A most megtartandó népszámláláskor tíz év sorsát, nemzetiünk sorsát döntjük el! Ezen a napon emelt fővel és büszkén mondjuk meg, hogy magyarok vagyunk és azok is akarunk maradni!

Magyar testvérek! Mindenkor tántoríthatatlanul magyarnak, magyar anyanyelvűnek, magyar nemzetiségűnek valljátok magatokat!

Törvények, rendeletek.

Életbelépett a gyümölcsexport szabályozására vonatkozó rendelet.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium elkészítette a gyümölcsexport-szabályzatot, amely november 3-án már életbe is lépett.

A szabályzat szerint, úgy a gyümölcs, mint a szőlőexport, minőségileg és csomagolást illetően ellenőrzés alá esik. Az ellenőrzést a kereskedelmi és iparügyi minisztérium által kinevezett ellenőrök gyakorolják.

Csak oly szőlő exportálható, amely asztali szőlőnek minősíthető és amely a szállítást elbírja. A szállítás ládácskában vagy kosarakban történik, amint azt az illető piac megkívánja.

A szabályzat szerint csak kézzel szedett friss gyümölcsök exportálhatók. Az ömlesztett állapotban exportált gyümölcsök csak akkor vihetők ki, ha az exportőr igazolja, hogy az ipari célokra vagy gyümölcsiz-készítésre szolgál. Az alma és körte dobozokban, kosarakban, ládákban vagy zsákokban exportálható, azonban a szabályzat újabb intézkedésig megengedi az ömlesztett állapotban való exportot is.

Az exportdiót a piac követelményei szerint zsákokban lehet exportálni, a dióbelet azonban csak ládában vagy dobozban. Az exportdió csak vízzel vagy kénes anhydriddel mosható. Az éretlen diók vagy oly diók, amelyek nem teljesen szárazak, nem exportálhatók.

A szárított gyümölcsök 5—25 kg.-os kosarakba, ládákba vagy hordókbá csomagolandók, újabb intézkedésig új zsákokban is. A gyümölcs konzerválására kg.-ként legfeljebb 2 gramm kénes anhydrid használható. Az ugynevezett bosnyák aszaltszilva csak ládácskában vagy fémdobozban vihető ki.

A gyümölcs csomagolása, illetőleg va-gonba rakása előtt az exportőr köteles értesíteni a Külkereskedelmi Intézet delegátusát, hogy az az áru ellenőrzését végrehajthassa. Ha az ellenőr az előírt határidőn belül nem hajtja végre az ellenőrzést, úgy az áru exportálható, azonban az export-nyilatkozaton feltüntetendő, hogy az áru nem ellenőrzött.

Ha az ellenőr részben vagy egészben nem engedélyezi az áru kivitelét, úgy erről jegyzőkönyv veendő fel. Az állomásfőnökök nem továbbíthatják az oly árut, amelyet a kiküldött ellenőr kivitelre alkalmatlannak talál.

A gyümölcsexport ellenőrzésénél felmerülő költségek fedezésére a szabályzat a Külkereskedelmi Intézet javára a következő illetékeket állapítja meg: szőlő, alma, körte, cseresznye, barack, meggy, friss szilva 50 lej, lekvárgyümölcs 10 lej, dióból 200 lej, dió 100 lej, aszalt szilva 70, aszalt alma, aszalt körte, aszalt barack és más aszalt gyümölcsök 80 lej minden 1000 kilógramm vagy annak töredéke után.

Ha a Külkereskedelmi Intézet delegátusa a gyümölcsöt kivitelre alkalmatlannak találja, úgy az árut az exportőr költségére visszashállítják. Erről három példányban jegyzőkönyv veendő fel.

A berakásnál végrehajtott ellenőrzés mellett Románia külföldi kereskedelmi attachéi is ellenőrizhetik a külföldre érkező szállitmányokat.

A Külkereskedelmi Intézet megszervezéséről szóló törvény 19. cikke értelmében azok, akik a jelen szabályzat ellen kihágást követnek el, a kihágás tárgyát képező áru értékének feléig terjedő pénzbüntetéssel sújtatnak amellet, hogy megvonják a kivitelre nem engedélyezett gyümölcs exportjogát.

EGYLETI ÉLET

Az E. G. E. kolozsmegyei osztályának téli munkaprogramjáról.

Írta: Bibó Béla az EGE kolozsmegyei osztályának alelnöke (Folytatás.)

2. *Tejtisztasági verseny.* A tejelő verseny-nyel kapcsolatos a tejtisztasági verseny. Célja a tisztaság iránti érzék és a tisztaságra való törekvés fokozása. A tisztátalan kezeléssel a tej minőségére és az ember egészségére káros baktériumok kerülnek a tejbe, ezáltal a tej megromlik és az ember megbetegedik.

Ha most már a gazdaköri tagok között tejtisztasági versenyt akarunk rendezni, akkor először is egy tejszűrőt szerzünk be, amelybe vattalap helyezhető el. A szűrő felület felét egy bádoglappal elfedjük, hogy az összehasonlítás eszközölhetése céljából tisztán, fehéren maradjon. A másik felén a frissen fejt tejet megszűrjük. Ha már a tej átcsurgott, akkor a szűrőből a vattalapot kivesszük, amely visszatartja a tejbe kerülhető legapróbb idegen anyagot is és megmutatja, hogy mennyire volt tiszta a fejő ember keze, köténye, a tehén tögye, a törő, amellyel a lemosott tögyet törülte, továbbá, hogy mennyire tiszta és pormentes az istálló levegője.

S ekkor a jelenlevők nagyon megfogognak döbenni, látva a vattalap szürke, sárgás és szennyes színét. A verseny végrehajtásánál jelenlevő 2 vagy 4 gazdaköri tag házról-házra magával vitt szűrőből kivett vattalapokat megörzik. A vattalapokat számokkal látjuk el, s csak úgy kerülnek a bíráló-bizottság elé, s a végén csupán a legtisztább vattalap tulajdonosának nevét közöljük, s így ez lesz a verseny győztese.

3. *Ekeverseny.* Az ekeverseny célja, megismertetni a gazdaköri tagokkal a jó ekét és a jó szántást. A jó ekével azonban csak az a gazda boldogul, aki helyesen tudja beállítani sekély, mély, keskeny vagy széles barázdára is.

Az ekeverseny előkészítéséhez a gazdakör vezetősége fel kell, hogy keltsse a tagok érdeklődését. S ha ez megtörtént, akkor a gazdaköri gyűlésen megállapítják a verseny helyét és idejét, megválasztják a bíráló-bizottság tagjait, s a vezetőség a versenyben részt vevőket figyelmezteti, hogy ekéjüket szedjék rendbe, igavonó állataikat takarítsák meg. A verseny idejét a délutáni órákra kell kitűzni, s a versenyzőket 8—10 lépés távolságra kell egymástól fölállítani. A szántás végeztével a bíráló-bizottság a következőket vizsgálja felül: A barázda tiszta-e? az oldala függőleges-e és az alja vízszintes-e? átván-e jól fordítva a lemetszett föld? le vannak-e takarva a gyomok? egyenesek-e a barázdák? Egyforma mély és széles-e a barázda mindennütt, s végül megvizsgálandó a szántások felülete is.

A bíráló-bizottság minden egyes versenyző szántását megvizsgálja és az elébb említett kérdésekre a véleményét a bírálati lapon följegyzi és pedig számokkal úgy, ahogy azt az iskolában is szokás a tanulók által adott feleletre. Rendszerint 4 számjegyet használunk az 1-es a kitűnő, 2-ös jó, s így tovább, s aki a legjobb egységeket érte el, az lesz a verseny első nyertese. A bírálat befejeztével ismertetjük a jó eke és szántás kelleit, majd rátérünk az igavonó állatok gondozásának és tisztántartásának fontosságára.

Magyar vagy és szent kötelesség magyar anyanyelvűnek és magyar nemzetiségűnek vallani magad. Ne feledd el, hogy vallomással nemcsak a magad sorsáról, hanem gyermekeid jövődjéről is döntesz. Magyar légy mindhalálig s veled lesz az Isten!

gára s végül kihirdetjük az eredményt, s ha a gazdakörnek van rá fedezete, az érdeme-sebbecket meg is jutalmazza.

Mindezeket, amikről itt szoltam, a téli vasárnapi vagy hétköznapi gazdaköri előadások sorozatába iktatjuk be. Minden gazdakör igyekezzék egy az ő viszonyainak leginkább megfelelő háziipart bevezetni, mert ebből nemcsak anyagi haszon hármlik a községre, de kifejlődik az egymás megbecsülése, az összetartás érzete, amely végeredményben — s a magasabb cél az is — a szeretet, már pedig aki szeretetben marad, az az Istenben marad és az Isten ő benne. Ugy legyen!

(Vége.)

Az E. G. E. Cukorrépa-termelői Szakosztálya aradi tagozatának gyűlése.

Az E. G. E. Cukorrépa-termelői Szakosztályának aradi tagozata december hó 8-án intéző bizottsági gyűlést tartott Aradon Purgly László elnöke alatt. A gyűlésen Alföldy Pál szakosztályi előadó beszámolt az idej répaátadásokról. A termelők részéről általános panasz merült fel az erős százalékolások miatt. A termelők ezért több ízben végeztek próba tisztításokat is. A szállítást szeptember hó derekán az országos esőzések megnehezítették. A gyár megállapítása szerint sok szerződésen kívül termelt répa került a gyárba, ezért a szövetség egy bizottságot küldött ki azzal a megbízással, hogy folytasson tárgyalásokat a gyár igazgatóságával afelől, hogyan lehetne a „fekete” répa termelést meggátolni. A gyűlésen Török Bálint a szakosztály központi előadója ismertette a kormány tervét, mely szerint a gyárakat és a termelőket is kényszer szindikátusba akarja tömöríteni. A tagozat a termelők kényszer szindikátusba való tömörítését szükségtelennek tartja, mert a szindikátus csak újabb adót róna a termelőkre ellenszolgáltatás nélkül, amint ez a mezőgazdasági kamarákkal is történik egyes kivételektől eltekintve. A répa-termelők önkéntes társulása Erdélyben a kényszer alkalmazását egészen feleslegessé teszi. A termelők szindikátusa a cukorközpont járszalagon vezetett eszköze volna csupán. Akkor sem termelhetnének több répát a gazdák, mert épen a termelés kontingentálása volna az egyik cél, a másik pedig a nacionalizálása.

Az idej répaárak tulajdonképpen a ta-valyival egyenlők kellene legyenek a kollektív szerződés értelmében. Most egy akció indult a répa felárak revíziója, illetve leszállítása érdekében. Ugyanakkor a napilapok azt hozzák hírül, hogy a pénzügyminiszter újabb 3 lejjel akarja felemelni a cukoradót.

Az állam nem fizeti a tartozásait, leszállítja a fizetéseket, ennek dacára emeli az adókat ahelyett, hogy a fizetések csökkentése arányában azokat is leszállítaná.

A gazdaközönség végső elkeseredésben él és a legsúlyosabban elítéli a terheinek bármely formában való emelését és ez ellen a legerélyesebben tiltakoznak is.

Az E. G. E. kolozsmegyei osztálya a Kalotaszegen f. hó 7—11. napjain gazdasági előadásokat rendezett és pedig a következő községekben: Bánffyahunyadon, Zsobokon, Kalotaszentkirályon, Magyar-gerőmonostoron, Magyarókeréken, Gyaluban és Nagykapuson. Az E. G. E. kolozsmegyei osztálya részéről az előadásokon megjelentek és előadásokat tartottak: dr. Bibó Béla sz. o. alelnök, Török Bálint titkár B. Á. Dezső e. gyakornok és Albrecht Elek okl. gazda. Vendéglelőadók voltak Albrecht Dezső és Nagy Tibor, kik szívesen csatlakoztak az E. G. E. közérdekű munkásságához. A szakosztály az ünnepek után fogja folytatni téli falusi előadásait.

Vegyes közlemények

Kedves olvasóinknak kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk!

FELHÍVÁS

A TAGDIJAK SÜRGŐS BEFIZETÉSÉRE.

Tisztelettel felkérjük az Erdélyi Gazdasági Egylet összes tagjait, hogy úgy a január hónapban esedékessé vált folyó évi, mint az előző évekről hátrálékos tagdíjait sürgősen szíveskedjenek beküldeni az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala címére (Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Mureşan—Attila-u. 10), mert az egyesület sulyos anyagi körülményei arra kényszerítik, hogy ellenkező esetben az egyesületi jogtanácsos ur utján küldje ki a felszólításokat. Minden Tisztelt Tagtársunk a saját érdekében cselekszik ha a felesleges költség szaporítást elkerülve, agdij tartozását haladék nélkül rendezzi.

Az E. G. E. Elnöksége.

Felhívás a buzatermelő gazdaközönséghez. Több helyen észlelt tapasztalat szerint az idén a buzavetőmag rendkívül puha és lisztes, miért is az ilyen vetőmag a rézgáliccal való csávázást megsínyli olyannyira, hogy szabadföldi vetésekben egyforma időben a Porzolos vetések lényegesen sűrűbbek. Százalékban kifejezve, mondhatni, hogy helyenként 50%-ig nőően sűrűbbek és jobban növekedtek. Hálaság lennének, ha a gazdaközönség, amennyiben módjában van, összehasonlítást tenne és szíves volna észleleteit közölni az egyidőben vetett és fennti szerekkel csávázott vetések kelését és fejlődését illetőleg.

Egy hordó olcsó petróleum 36 lejjel többre kerül, mint egy hordó drága petróleum. Hónapokkal ezelőtt került nyilvánosságra, hogy azok a gazdák, akiknek traktorjaik vannak, különként egy lej negyven banival olcsóbban fogják a petróleumot kapni. Az a petróleum, amelyet a gazdáknak ezért a pénzért adnak, természetesen nincsen úgy raffinálva, mint a világítási petróleum, mert a traktorok hajtására a petróleumot annyira tisztítani nem is kell, de meg azért is, hogy világítási célokra a gazda ezt az olcsó ipari petróleumot ne használhassa. Mondanunk sem kell, hogy ennek az olcsó petróleumnak kiutalása rengeteg formalitáshoz és bélyeghez van kötve. Elsősorban is egy kérvény, amely 11 lejbe kerül, azután megfelelő községi bizonyítvány is kell a petróleum kiutalására, amely bizonyítványnak bélyegköltése 13 lej, ezenfelül a mezőgazdasági kamarának is jár 50 lej minden egyes kiutalásnál, ami azt jelenti, hogy száz mázsa vételénél minden liter petróleum tíz banival drágább. De ha a gazda ezeken a formalitásokon át is esik és a petróleumot megkapja, arra jön rá, hogy a petróleum nem egy lej és negyven banival olcsóbb, hanem csak ötven banival. A többi és további kedvezmény utközben elkopott, de el is kellett kopnia, mert egyedül a bukaresti elosztószervnek az elosztás munkájáért a petróleum értékének tíz százaléka jár. Egy gazdakör méréseket eszközölt és lemért egy kétszáz literes hordó világítási petróleumot és egy kétszáz literes hordó zöld petróleumot és azt a megállapítást tette, hogy a kétszáz literes hordókban volt: 148 kiló világítási petróleum és 168 kiló traktor-petróleum. Husz kilóval nehezebb tehát a traktor-petróleum, mert annyival piszkosabb, homokosabb, mint a világítási petróleum. A 148 kiló világítási petróleumért a vevő hat lejt fizet különként, tehát összesen 888 lejt, a 168 kiló zöld petróleumért pedig 5 lej és 50 banit, tehát összesen 924 lejt. Ezek szerint tehát az olcsóbb petróleumból 200 liter 36 lejjel

többre kerül, mint ugyanannyi liter drágább petróleum. És ezt nevezik a mezőgazdaság támogatásának. A gazda határozottan jobban jár, ha a traktorba világítási tiszta petróleumot használ, mert ez a petróleum legalább nem füstöl, nem bűdös és nem rontja a traktort és ugyanakkor olcsóbb. De hol a kedvezmény, hol a jóindulat és segítség, ha a drága petróleum az olcsóbb?

Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvértódulás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a „Ferenc József” víz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. — A „Ferenc József” keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Tilos a szőlőből szeszt főzni. Kifőzni csak seprőt szabad. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, hogy akit rajtakapnak, hogy szőlőből szeszt főz, az előírt bírság kétszeresével sujtás. Vajon miért olyan szigorú a pénzügyminiszter épen pont csak a szőlősgazdákkal szemben, akik 50%-kal csökkent áron adták el a mustot, de az adójuk változatlan maradt s így aránylag adójuknak is kétszeresét fizetik? A földbirtokok ma-holnap már ugyanis a bankok kezében, az ingóságok pedig az adóhivatalok „árverési csarnokaiban” lesznek. Akkor ki fog majd szőlőt termelni egyáltalán?

December 15-től megszűnik az állat-export Csehszlovákia felé, mert a 15-én életbelépő cseh agrárvédő védővámok olyan magasak, hogy legkevesebb 10—15%-kal olcsóbban kellene eladja a gazda a marhát, hogy az export rentabilis legyen. A cseh exportörök erdélyi üzleteiket 15. előtt lebonyolították vagy stornirozták.

Megállapítják az agrár-adósságokat. A román nemzeti bank, az összes pénztintézetek segítségével, érélyes vizsgálatot indított meg arra vonatkozólag, hogy az agrár-adósságokat megállapítsa. Eddig a bankok fele közölte a nemzeti bankkal azokat az összegeket, amelyekkel a mezőgazdák tartoznak. Az eddigi számokból arra lehet következtetni, hogy a román mezőgazdasági adósságok nem haladják felül a 25 milliárd lejt. Ebből 18 milliárd esik a bankokra, a többi pedig különféle szövözetkekre és más pénztintézetekre.

PIAC.

Takarmányrépa magvak eredeti zsákokban, ólomzáróval 100 kg-os csomagolással nagybani áron kaphatók. Rendelésre állanak sárga eckendorfi, vörös mammuth, továbbá magyarországi sárga olajbogyó, takarmánycukorrépa és vörös mammuth. Cim a kiadóban.

Románia gabonaexport-készlete. Egy hivatalos statisztika szerint Románia gabonaexport-készlete a következő: Kukorica (1929-ből) 100.000 vagon, (1930-ból) 60.000 vagon. Buza 80.000, árpa 190.000, zab 50.000 vagon, összesen tehát 480.000 vagon. Szakemberek véleménye szerint azonban a hivatalos statisztika nem felel meg a valóságnak. Ezek szerint 130.000 vagon kukorica, 45.000 vagon buza és 120.000 vagon árpa képezi Románia export-készletét.

A román buzapiac árai. Az ezidei román buzapiac árai a következő hullámzásokat mutatják: 1 vagon buza ára 1930 január 1-én: 60.000 lejt, január 30-án: 61.500 lejt, február 28-án: 57.500 lejt, március 31-én: 53.000 lejt, április 30-án: 57.000 lejt, május 31-én: 53.300 lejt, június 30-án: 47.000 lejt, augusztus 31-én: 41.000 lejt, szeptember 30-án: 37.000 lejt, október 23-án: 32.000 lejt.

A kézdivásárhelyi gazdakör népes ülést tartott, amelyen kimondották, hogy a gazdakör belép úgy a vármegyei, mint az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai sorába. Összeírja a tagok gyümölcsfacemete szükségletét közösen való beszerzés céljából. — Megállapították a jövő évre fizetendő cselédbéreket, legeltetési díjakat. Elhatározták, hogy felhívják a várost megfelelő legelőről való gondoskodásra. Megállapították a községi bika fedeztetési díját, tárgyalták az erdőőri bárcák illeték ügyét, a juhlegelők kérdését, stb.

A gazdakörök tavaszi műtrágya beszerzése. Az alacsony gabonaárak mellett a műtrágyafogyasztás a minimálisra csökkent. Vannak esetek, amikor azok alkalmazása mégis rentabilis, indokolt, sőt elkerülhetetlen. A Phönix műtrágyagyár értesíti az E. G. E.-t, hogy a gazdaköröknek tagjaik szuperfoszfát műtrágya szükségletének beszerzését megkönnyítendő, külön 2.5% engedményt nyújt. Amidőn ezt a gazdaköri fiókjaink szíves tudomására hozzuk, kérjük, hogy úgy a szuperfoszfát, mint mésznitrogén szükségletet összeírni szíveskedjenek.

Legszebb karácsonyi ajándék egy gazdasági könyvtár a gazdák számára. Ez örökbecsű ajándék és tulajdonosa legtöbb hasznát ennek veszi. Tájékoztattja minden szakkérdés felől és amellet, hogy oktat, szórakoztat is az olvasás. Az E. G. E. Irodalmi és Könyvkiadóvállalatj Szakosztályának egy 63 füzetből álló könyvtár sorozata van, amelynek bár egy része már elfogyott, a meglevő füzetek igen olcsó áron szerezhetőek be, úgy a magánosok, mint a gazdakörök részére. Levelezőlapon való megkeresésre ajánlatot szívesen küld az E. G. kiadóhivatala is.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1928. évre 350 L. tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Br. Uray J. Piskolt, Szabó D. Kszterest (300).

1929. évre 350 L. tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Br. Bánffy J. Sznagyfalu, gr. Teleki K. Sáromberke (150), Br. Uray J. Piskolt.

1930. évre 350 L. tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Br. Bánffy J. Sznagyfalu, Kol. Gazd. Egylet, ifj. Szász I. Kolozsvár, gr. Teleki K. Sáromberke (150), Kertész B. Mvásárhely (300), Br. Uray J. Piskolt, dr. Löte Z. Mésucs, Lázár S. Torda, Csomós J. Keresztes, Szász D. Kisármás, Fülöp J. Nbrun (300).

IRODALMI SZEMLE

Erdélyi Magyar Évkönyv 1918—1929. I. évfolyam. Szerkesztik: dr. Sulyok István és dr. Fritz László. Juventus kiadás. A mű 1918-ig visszamenőleg ismerteti az erdélyi magyarság számarányát, politikai szervezkedését, aktivitását, a kisebbségi egyházi szervezeteket, vallásos egyesületeket, az erdélyi magyarság nemzetközi kapcsolatait, a magyar főiskolai hallgatóság helyzetét, a magyarság társadalmi szervezeteit és a telepés kérdést. A mű 272 oldalon élvezetes stílussal, megbízható adatokkal és történelmi hűséggel tárgyalja a minden erdélyi magyar embert érdeklő időszerű kérdéseket. Megrendelhető a szerzőnél, Kolozsvár, Mátyás király-tér (Piata Unirii) 13. sz.

Magyarok! Ébredjétek! Vigyázzatok! A népszámlálás közeledik. Meg kell mondanunk, hogy magyarok vagyunk!!

Tarts ki magyarságod, magyar anyanyelved, magyar nemzetiséged mellett, bárki akarna szép szóval, rábeszéléssel, ígérgetéssel, fenyegetéssel, vagy erővel rábírni más vallomásra a népszámlálás alkalmával!

AMBROSI, FISCHER & CO AIUD · JUD · ALBA

Szőlőoltványok,
alanyvesszők, gyümölcsfák, diszfák, rózsák,
stb. legjobb beszerzési forrása.
Árjegyzék kívánatra díjtalan

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegítéssel,
többszörösen kitüntetve,
raktárról szállít

356

„MODERNA”

építőipari gépek
és radiotor R.-T.

Braşov Str. Infundatä (Kis-u.) 12

Ajánlat és prospektus díjmentesen!

**Köhögés
Hurut
Tüdőbetegség**
ellen minden esetben bevált a

Siromalt

gyógyszer, mert az összes gyógyanyagokat tartalmazza, amelyeket a leghíresebb orvosok ezen betegségek ellen ajánlanak. — A Siromalt állandó és rendszeres használata által meggyógyul a hurut, elmúlik a köhögés és enyhül a tüdőbaj. Az étvágy megjavul, az életkedv fokozódik, a jó arcszín és a testierő teljes egészében visszatér. A Siromalt olcsó, jóízű tápláló, malátás készítmény, amely minden patikában kapható. — Ha köhög, gyakran hurutos, azaz gyenge tüdejű, írjon a GEAKRAYER R.-T. Laboratórium, Timişoara 41 címre ingyen füzetért, hogy megtudja mit kell tennie ezen bajok ellen. 355.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lej
Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeres áron
számítatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 40 lej

Kertészi állást keresek, esetleg bérbe, vagy
részesművelésre. Cím a kiadóba. 327

Arab lippiczi kitűnő kocsilovak, egy pár négy
éves kanca, két csödör, prima tenyészigazolványos
szimenthali bikák, emdeni ludak, pekingi kacskák,
brons pulykák, telivérü sima és drótszörü foxterrierek
és tacsók, duvad irtó kotorek ebek eladók. Prohaska
Hugó gazdasága, Delta, - Timis. 351

Állást keres volt gazdaságtól szerény igényekkel.
Ugy gazdasági, mint gazdasági ipari és kereskedelmi
ügyekben is jártas. Bizalmi állást is vállal, igen jó
ajánlásokkal rendelkezik. Cím a kiadóban. 352

Vajmester sok évi praxissal, szerény igényekkel,
januári belépésre ajánkozik. Megkeresések gr. Teleki
László Gyula gazdasága Satulung Szatmár-vármegye
címzendők. 358

Szőlőoltványok ugymint amerikai sima
és gyökeres vesszők
a legkeresettebb faj-
ból, legjobb minőségben, garantált fajtisztán kaphatók:

Caspari Fr.-nél, Medgyes-Medias,
Jud. Tárna-Mare.

347 **Árjegyzék ingyen.**

„NEUBURGER” KÜLÖNLEGESSÉG.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.
Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rend-
szerint felmondás nélkül fizet vissza.
Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicsőszentmárton-Dicsőszentmárton,
Alba-Iulia-Gyulafehérvár, Târgu-Mures-Marosvásár-
hely, Oreda-Nagyvárad és Timişoara-Temesvár.

SAJÁT TÖKÉI: 143 MILLIÓ LEJ

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takaré-
pénztár rt. Turda-Torda, Alsófehérvármegyei Gazda-
sági Bank és Takarékpénztár rt. Aiud-Nagyenyed,
Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Odorheiu-
Székelyudvarhely és Cristur-Székelykeresztur, Szász-
régenvidéki Takaré- és Hitelbank rt. Reghin-Szász-
régen, Népbank rt. Huedin-Bánffyhuynad, Szamos-
ujvári Hitelbank részvénytárs. Gherla-Szamosujvár.

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez
Áruraktárai a vasút mellett 3804

Az

Ambrosi Szőlőoltványtelep Medgyes-Medias
Tulajdonos: **Dr. Ambrosi Alfréd**

Szállít

elsőrangú és garantált fajtisztá Szőlő-
oltványokat és amerikai alanyvesszőket. —

Kérje új árjegyzékünket! 350

Szállítunk elsőrendű 346
és napsugaras hegyi
szőlőoltványokat és fekvésről származó
amerikai alanyvesszőket.

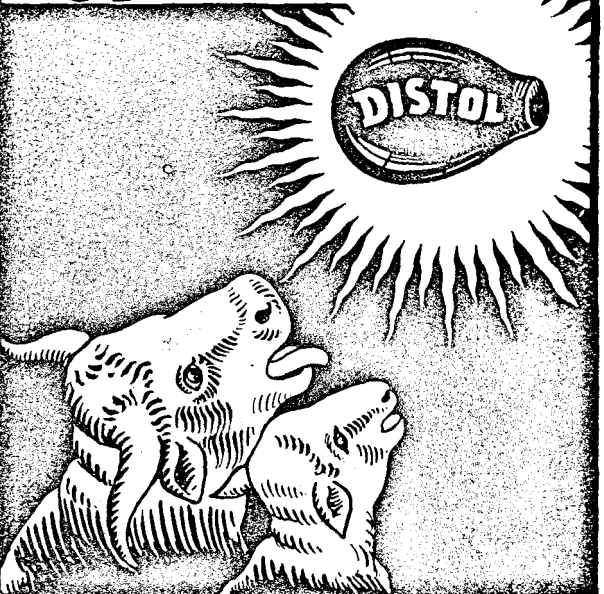
Árjegyzéket ingyen küldünk.

A medgyesi gazdasági tanintézet
szőlőoltványtelepe. Telefon 104.

Magyarok! Anyanyelvét, nemzetisé-
gét mindenki szabadon, minden kényszer-
től mentesen, minden büntető követke-
mény nélkül, saját lelkiismerete és szent
meggyőződése szerint vallhatja be. Meg
kell mondanunk, hogy magyarok vagyunk!

Magyarok! A törvény szerint semmi
bántódás, megrövidítés, jogfosztás nem ér-
het azért, ha magyarnak valljátok maga-
tokat.

Égyetlen darab

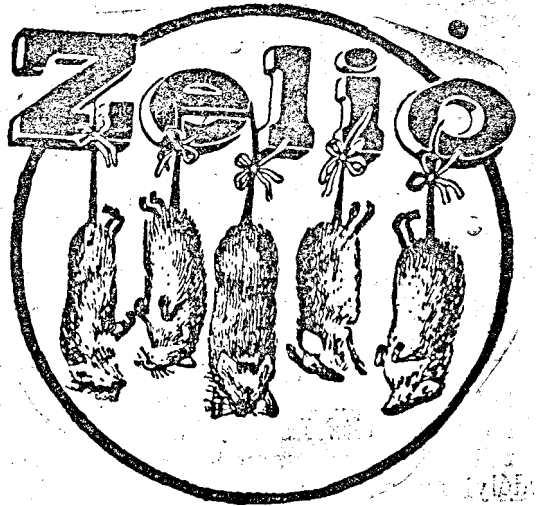

DISTOL EXPRES

biztosan meggyógyítja
a mételyes juhot
Darabja 14 Lei

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN
FÖLÉRÁKAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**
BUCUREŞTI - BD. ELISABETA 55

paszta patkányok
magvak egerek ellen

Az egyedüli készítmény, mely
ezen kártékony állatokat kiirtja.
A kiváló minőségért a „Bayer”
név szavatol.

Főképviselőt:

„Pharma” Studerus & Co.
345 Bucureşti, II., Str. Spiru Haret 5

Aki a Minerva Biztosító R. T.-
nél biztosít, az közvetve az egyesü-
letet is támogatja és így érdekeinek
hathatósabb védelmét mozditja elő.